

И не само на тях, а на всички останали специалности. И какво трябва да направим, за да си спестим лутанията, излишните разходи и безплодните ходове, за да осигурим онова съдържание и качество на преподаваните статистически знания и умения, които отговарят в най-голяма степен на изискванията на новото информационно общество? Струва ни се, че вече дори сме закъснели и че е крайно време да се захванем с промяната и без административния натиск на управляващите. Но така, че да предложим на студентите онези знания и умения, от които те се нуждаят. В този смисъл промяната в обучението, за която говорим тук, е повеля на времето. И наш дълг е да отговорим на тази повеля.

3. ТРУДНОСТИ ПРИ ПРОМЯНАТА По наше виждане налагащите се промени са толкова радикални и дълбоки, че успешното им осъществяване е немислимо без много сериозна предварителна подготовка. Защото тук със сигурност ще се изправим пред множество трудности. Част от тях са лесно преодолими, но друга част ще изискват много сериозни усилия от страна на обучаващите центрове (главно катедрите) и лично от всеки преподавател. Промяната изисква обосновани програми и добре премерени реални стъпки за действие. Преди всичко въпросът тук е за **преосмисляне** на досегашното ни отношение и на начина, по който виждаме и оценяваме собствената си дейност. За какви трудности, по-конкретно, става дума?

3.1. Може би най-сериозната трудност се свързва с липсата на яснота и единно разбиране за сериозността на задачата за промяна в обучението⁵. А без общоприето разбиране за значимостта и неотложността на тази задача не можем да очакваме успехи. Видимо тук все още оставаме в “плен” на господстващи, отдавна остарели виждания и разбирания. А един от най-големите капани, изглежда, се крие в липсата на общоприет възглед за това каква наука е статистиката. В цитираната вече статия, както и в по-ранни публикации, тя е дефинирана накратко като наука за изследване на масовите явления в тяхната съвкупностна форма. Другият капан се отнася до вековната традиция съдържанието на учебниците да се подчинява основно (често и единствено) на статистическите изчислителни методи - главно поради обстоятелството, че липсва по същество концепцията за производствения процес като едно неделимо цяло.

⁵ В предишни публикации сме изтъквали, че не само у нас, но и в чужбина разбирането за функциите и социалната мисия на статистиците в съвременното общество варира в широки граници - от това, че те са нужни на обществото, през заблудата, че компютрите успешно ги изместват, до идеята, че науката статистика “не е наука” и “не е нужна”.